

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Transport

Rotterdam
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon
10.2.e

memo

Factsheet Sea Watch 3

Datum
21 juni 2018

Doel

Feiten en handelingsperspectief schetsen voor ILT inzake bovengenoemd zeeschip dat formeel de Nederlandse nationaliteit heeft en de Nederlandse vlag voert.

Typering

De regelgeving voor de zeevaart onderscheidt een tweetal typeringen:

- koopvaardischepen: zeeschepen die in de uitoefening van een beroep of bedrijf worden gebruikt;
- pleziervaartuigen: zeeschepen die niet in de uitoefening van een beroep of een bedrijf worden gebruikt.

Zeeschepen in eigendom van bijvoorbeeld een stichting met een ideëel doel worden ook beschouwd als pleziervaartuig. Sea Watch 3 heeft die status en voldoet aan de registratie eisen om de Nederlandse vlag te mogen voeren.

De feiten

Nederland is formeel vlaggenstaat van twee NGO-schepen die actief zijn bij het redden van drenkelingen voor de kust van Libië: de *Sea-Watch 3* van de Duitse NGO Sea Watch en de *Iuventa* van Duitse NGO *Jugend Rettet*. Laatstgenoemd schip ligt sinds augustus 2017 in Italië aan de ketting.

Deze twee schepen hebben de Nederlandse nationaliteit, zijn geregistreerd bij het Kadaster en hebben een Zeebrief afgegeven door ILT als pleziervaartuig.

Nederland kan deze schepen als vlaggenstaat in principe aanspreken als zij niet voldoen aan de regelgeving. 11.1

Drie andere NGO-schepen die betrokken zijn bij reddingsoperaties varen **niet** formeel onder de Nederlandse vlag maar worden wel met Nederland geassocieerd door het bezit van een door de Nederlandse Watersportverbond of de Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club (KNMC) afgegeven Internationaal certificaat voor Pleziervaartuigen (ICP) en door het hebben van een *callsign* dat is afgegeven door het Nederlandse Agentschap Telecom dat onder EZK ressorteert. Het gaat hierbij om de *Seefuchs* en de *Sea-Eye* van de Duitse NGO Sea-Eye en de *Lifeline* van een gelijknamige Duitse NGO. Op 16 juni heeft Italië Nederland bij Note Verbale verzocht de schepen *Seefuchs* en *Lifeline*, die zich op het ogenblik voor de Libische kust bevinden opdracht te geven te vertrekken, met als argument dat zij niet op reddingsoperaties zijn toegerust.

Aangezien Nederland echter geen vlaggenstaat is van deze schepen en dus ook geen rechtsmacht heeft, heeft Nederland geen grond om een aanwijzing te geven. Hoewel Nederland feitelijk geen vlaggenstaatverantwoordelijkheid draagt, wordt die indruk wel gewekt door de ICP's en callsign, en het feit dat er een Nederlandse vlag wappert op het dek. Het vorenstaande dient ter completering van de feiten en het beeld en mogelijke beantwoording aan de pers.

ILT
TWO Omgeving en Bestuur
Netwerk Transport

Datum
21 juni 2018

Handelingsperspectief

De Sea Watch 3 is geregistreerd als pleziervaartuig met een tonnage van 648 GT. In beginsel zijn pleziervaartuigen niet certificatieplichtig. Gezien de tonnage is het schip dit voor een aantal milieu eisen wel. Klassenbureau DNV-GL heeft namens de minister de verplichte MARPOL certificaten afgegeven. ILT heeft een zeebrief en een wrakopruiming certificaat afgegeven. Er mag van worden uitgegaan dat de Sea Watch 3 ten tijde van de afgifte van de documenten aan de eisen voldeed. Daarnaast is voor pleziervaartuigen SOLAS Chapter V (Safety of Navigation) van toepassing.

11.1

Het redden van drenkelingen uit zee door zeeschepen is een internationale verplichting. Tegelijkertijd, dit moet worden opgevat als een incidenteel verschijnsel. Sea Watch doet dit niet incidenteel zoals de regelgever heeft bedoeld maar permanent. De wetgever heeft niet in die activiteit voorzien.

11.1

11.1

11.1

Verslag DG-overleg d.d. 25 juni / handelingsperspectieven NGO-schepen

AANLEIDING

NGO-schepen met ICP afgegeven door NLse Watersportbond in algemeen.
Situatie Lifeline in het bijzonder.

HANDELINGSPERSPECTIEVEN

1 Lifeline 11.1

Voor nu te ondernemen acties:

- IenW: Instructie aan Kustwacht om alle contact met Lifeline (alsook overige twee NGO-schepen in deze categorie) af te houden met verwijzing naar ontbreken vlaggestaatverantwoordelijkheid. Zonodig moet Kustwacht organisatie naar IenW doorverwijzen.

2. Schepen niet formeel geregistreerd (ICP/call sign)

International Certificate Pleasurecraft (ICP) van de Watersportbond: Eigendomsbewijs met geldigheidsduur van twee jaar (ICP van Lifeline loopt nog tot sept. 2019), afgegeven door Watersportverbond of de Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club, aan de hand van een in te vullen standaard format. In dit format moet de vlag worden ingevuld. Dit formulier is al aangepast, namelijk verwijdering van de plaats waar eerder 'flag' stond. Dit is niet alleen verwijderd, maar ook staat er op het formulier dat de ICP géén bewijs van nationaliteit is.

Call signs worden afgegeven aan natuurlijke personen en rechtspersonen. Afgifte aan natuurlijke personen betekent dat naam en rugnummer bekend is, bij rechtspersonen niet.

Aanvullende acties:

- M.b.t. uitleg naar buitenwereld: IenW benadert de Watersportbond met verzoek om op webstek en in andere communicatie uitingen te vermelden dat de ICP géén bewijs van nationaliteit is.

➤ 11.1

➤

3. Schepen formeel geregistreerd (NL vlaggestaat)

Bij registratie wordt onderscheid gemaakt tussen wel of niet commercieel opererende schepen. Niet commercieel opererende schepen vallen voor wat betreft de vestigingseisen automatisch in de categorie pleziervaartuigen. Bij vlaggestaatverantwoordelijkheid kan verantwoordelijkheid o.b.v. jurisdictie optreden.

Doorhalen inschrijving in het register: kan nog niet o.b.v. huidige wetgeving.

11.1

Aanvullende acties:

- IenW: Onderzoeken mogelijkheden om technische vereisten aan schepen te stellen bijv. op het gebied van veiligheid en constructie toegespitst op het feitelijk gebruik van het schip. Hiervan afgeleid i.s.m. BZ kijken naar mogelijkheid om havenstaatcontroles uit te (laten) voeren in/door lidstaten.
- IenW: inbouwen 'alarmbelletje' tussen privaatrechtelijke teboekstelling bij het Kadaster en de publiekrechtelijke inschrijving in het vlagregister (door de Inspectie Leefomgeving en Transport).

Directoraat-Generaal
Migratie
Directie Migratiebeleid
DMB/BIM

Contactpersoon
10.2.e

T 10.2.e

Datum
18 juli 2018

agenda

Migratie / NGO-schepen / handelingsperspectieven /
vervolgoverleg

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 19 juli 2018, 13:45 uur
Vergaderplaats N36.10 Noord-Brabant zaal
Aanwezig

1. Actualiteiten

Vorige overleg vond plaats op 25 juni jl. Sindsdien zijn er verschillende relevante ontwikkelingen geweest in de EU en ten opzichte van verschillende ngo-schepen.

2. Bespreken te ondernemen acties

Stand van zaken actiepunten uit vorige overleg, voor zover bekend bij JenV:

1. Lifeline

- IenW: Instructie aan Kustwacht om alle contact met Lifeline (alook overige twee NGO-schepen in deze categorie) af te houden met verwijzing naar ontbreken vlaggestaatverantwoordelijkheid. Zonodig moet Kustwacht organisatie naar IenW doorverwijzen.

2. Schepen niet formeel geregistreerd (ICP/call sign)

- M.b.t. uitleg naar buitenwereld: IenW benadert de Watersportbond met verzoek om op website en in andere communicatie uitingen te vermelden dat de ICP één bewijs van nationaliteit is.

11.1

➤

➤

3. Schepen formeel geregistreerd (NL vlaggestaat)

- Doorhalen inschrijving in het register: kan nog niet o.b.v. huidige wetgeving.

11.1

➤

- IenW: Onderzoeken mogelijkheden om technische vereisten aan schepen te stellen bijv. op het gebied van veiligheid en constructie toegespitst op het feitelijk gebruik van het schip. Hiervan afgeleid i.s.m. BZ kijken naar mogelijkheid om havenstaatcontroles uit te (laten) voeren in/door lidstaten.
Langere termijn – Verkennend onderzoek 11.1 heeft noodzaak niet aangetoond. 11.1

11.1

- IenW: inbouwen 'alarmbelletje' tussen privaatrechtelijke teboekstelling bij het Kadaster en de publiekrechtelijke inschrijving in het vlagregister (door de Inspectie Leefomgeving en Transport). **ILT is hierop gewezen door IenW.**

3. Verdere mogelijke handelingsperspectieven

Bijvoorbeeld:

11.1

Directoraat-Generaal
Migratie
Directie Migratiebeleid
DMB/BIM

Contactpersoon

10.2.e

10.2.e

Datum

19 juli 2018

verslags

Vervolgoverleg handelingsperspectieven ngo-schepen

Vergaderdatum en -tijd

19 juli 2018 14:45 uur

Aanwezig

10.2.e -voorzitter- (JenV)

10.2.e (IenW)

10.2.e (IenW)

10.2.e (BZ)

10.2.e (BZ)

10.2.e (EZK)

10.2.e (Agentschap Telecom)

10.2.e (JenV)

1. Actualiteiten

JenV licht de actualiteiten toe sinds de nieuwe ITA regering ngo-schepen de toegang tot IT havens ontzegt.

- De kwestie is tweemaal in REA besproken. En marge van de MR d.d. 13 juli hebben de betrokken bewindspersonen de wens besproken om de situatie beter te reguleren.

11.1

11.1 en 10.2.a

- Op 30 juli a.s. is er een overleg voorzien tussen UNHCR, IOM, IMO, EU, Afr Unie en Noord-Afrikaanse kuststaten om te spreken over het SAR-regime in de Middellandse Zee regio een mogelijkheden om de situatie te normaliseren. Eerder spraken ION en UNHCR ook met het 30-tal NGO's dat zich met SAR bezig houdt. Wellicht komt uit deze initiatieven nog iets belangwekkends uit voort.

2. Stand van zaken acties

De stand van zaken obv de in de agenda meegezonden actiepunten is als volgt:

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
DMB/T1

Lifeline

- IenW: Instructie aan Kustwacht om alle contact NGO-schepen in deze categorie) af te houden met verwijzing naar ontbreken vlaggestaatverantwoordelijkheid.

Datum
19 juli 2018

11.1

Schepen niet formeel geregistreerd (ICP/call sign)

- IenW benadert de Watersportbond met verzoek om op website en in andere communicatie uitingen te vermelden dat de ICP géén bewijs van nationaliteit is.

11.1

11.1

Schepen formeel geregistreerd (NL vlaggestaat)

11.1

- IenW: Onderzoeken mogelijkheden om technische vereisten aan schepen te stellen bijv. op het gebied van veiligheid en constructie toegespitst op het feitelijk gebruik van het schip. OM overweegt hier obv eigen bevindingen ook een bestuurlijk signaal voor af te geven. Hiervan afgeleid i.s.m. BZ kijken naar mogelijkheid om havenstaatcontroles uit te (laten) voeren in/door lidstaten.
Langere termijn – Kijken naar mogelijkheden en implicaties.

- IenW: inbouwen 'alambelletje' tussen privaatrechtelijke teboekstelling bij het Kadaster en de publiekrechtelijke inschrijving in het vlagregister (door de Inspectie Leefomgeving en Transport)

ILT is hierop gewezen door IenW 11.1
11.1

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
DMB/T1

Datum
19 juli 2018

3. Verdere mogelijke handelingsperspectieven

Opstellen van een Code of Conduct door NL (in navolging van ITA eerder) of in EU-verband die door ngo's (al dan actief op Middellandse Zee) wordt ondertekend lijkt niet veel soelaas te bieden. Toegevoegde waarde beperkt, en bij overtreding ben je nog steeds gebonden aan bestaande rechtsmiddelen.

beslisnota

Handelingsopties SW3

Handelingsopties met betrekking tot de SeaWatch3

Inleiding

SeaWatch is een non-gouvernementele organisatie –Duitse ngo-eigenaar- die met schepen aanwezig is op de Middellandse Zee om vluchtelingen op zee in noodsituaties te kunnen bijstaan. Een schip, de SeaWatch3 (SW3) vaart onder Nederlandse vlag. Op dit moment zijn er geen andere schepen in deze regio actief onder Nederlandse vlag. De Iuventa, een schip van een andere Duitse ngo –Jugend Rettet- vaart ook onder Nederlandse vlag maar ligt op dit moment in een Italiaanse haven vanwege Italiaans strafrechtelijk onderzoek (sinds augustus 2017). Meer schepen van ngo's liggen op dit moment vast in havens van diverse andere lidstaten op last van de autoriteiten. Er wordt druk uitgeoefend op Nederland door Italië, Malta en de Europese Commissie om stappen te zetten.

U heeft gevraagd om in afstemming met BZ, JenV en AZ handelingsopties te formuleren ten aanzien van de SW3.

Context

De afgelopen maanden heeft de SeaWatch 3 meerdere malen drenkelingen opgepikt in de Libische Search and Rescue-regio. De SeaWatch 3 lijkt op dit moment het grootste schip van een ngo te zijn in de Middellandse Zee-regio dat nog hulp biedt aan vluchtelingen. 11.1

11.1

Daarnaast speelt er een veiligheidsaspect. Het schip is onvoldoende toegerust voor een langer verblijf op zee met een groot aantal opgepikte migranten. De

twee meest recente “reddingsoperaties” (22 december 2018 en 19 januari 2019) uitgevoerd door de SW3 hebben dit uitgewezen. Vanwege de afnemende bereidheid van Zuid Europese kuststaten om geredde vluchtelingen op te nemen heeft de SW 3 gedurende langere tijd op zee moeten verblijven. Hierbij verbleven de migranten aan boord op het dek van het schip onder tentzeilen. Op een dergelijk langdurig verblijf is het schip niet ingericht en ontbreken bijvoorbeeld de meest noodzakelijke voorzieningen¹. Op dit moment staat de SW 3 in het vlagregister geregistreerd als pleziervaartuig. Ten aanzien van deze kwestie heeft de Minister van IenW reeds een beleidswijziging aangekondigd.

Laatste ontwikkelingen

Italië heeft 31 januari jl. een inspectie uitgevoerd op de SW3 als havenstaat. Hierbij is een aantal duidelijke gebreken geconstateerd met reddingsmiddelen en communicatie-apparatuur. Inspecteurs zijn in contact met het klassebureau dat het schip heeft gecertificeerd. Het is nog onbekend of de Italiaanse autoriteiten het schip, zonder Nederlandse aansporing, zullen aanhouden. Wel is ambtelijk verzocht het schip op korte termijn niet te laten uitvaren om eventuele acties (handelingsopties 1 en 2) vanuit Nederland mogelijk te maken. Italië heeft aangegeven nog wel enkele dagen nodig te hebben.

In de afgelopen periode is SeaWatch verschillende malen gewezen op hun eigen verantwoordelijkheden ten aanzien van het aan boord nemen van migranten en het mogelijk langere verblijf van deze personen aan boord.

Geadviseerd besluit

In de nota is een aantal opties uitgewerkt.

11.1

Het is een politieke keuze te bezien welke keuze op dit moment het meest wenselijk is.

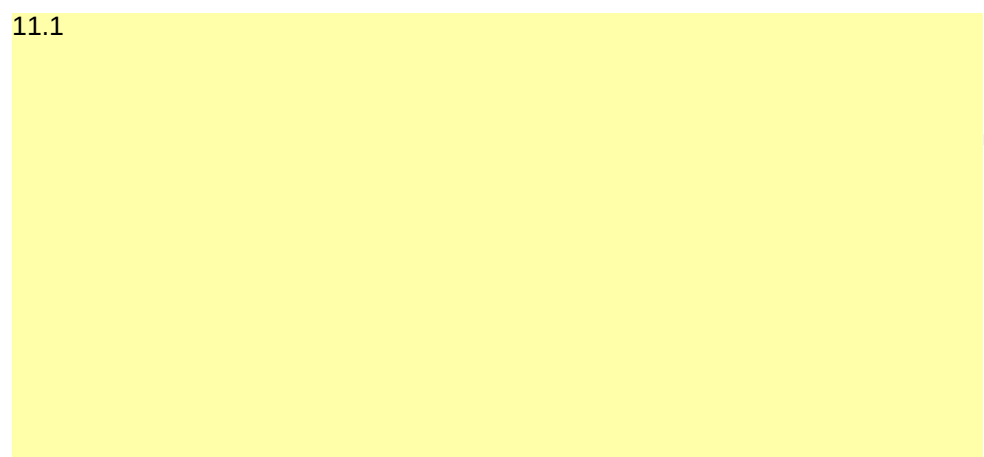
11.1

11.1

---

¹ Overigens heeft het EHRM geconstateerd in een verzoek om een voorlopige voorziening van SW dat de omstandigheden aan boord van dien aard zijn dat de verplichting ogv het EVRM in het gedrang komen.

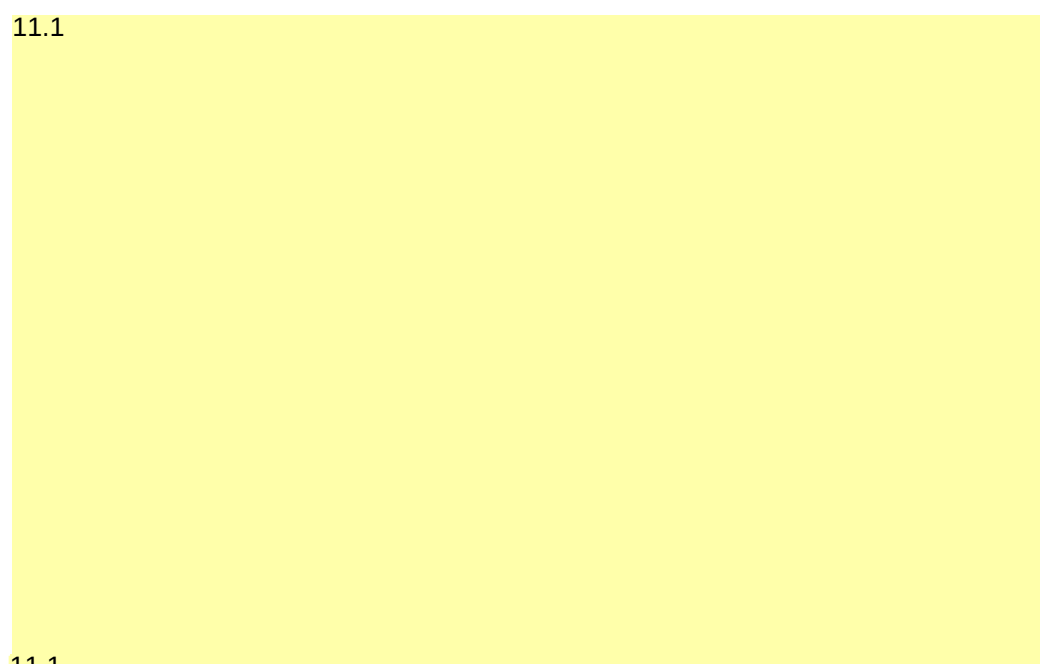
11.1

11.1

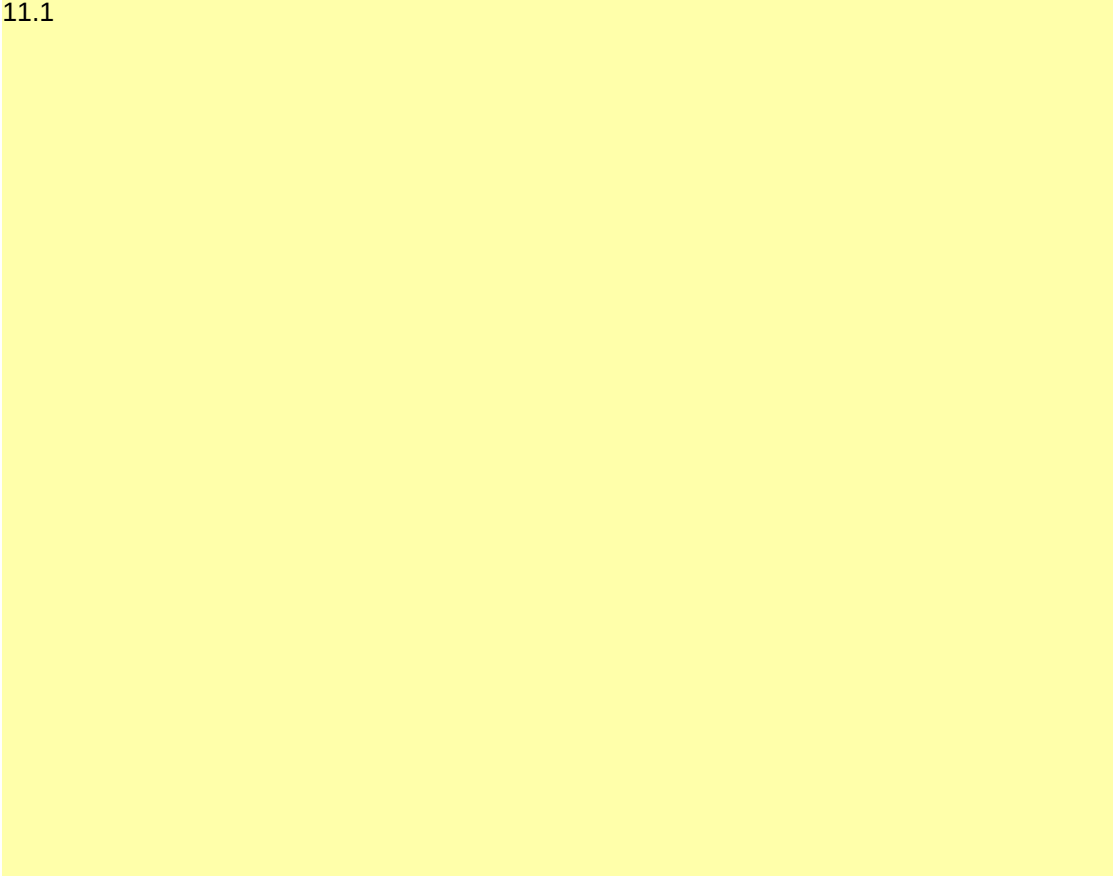
11.1

11.1

11.1

Condities

11.1

11.1

